

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківська державна академія культури
Освітня програма	58593 Туризмознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	242 Туризм і рекреація

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

05.06.2024 р.

Справа № 1147/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 24 "Сфера обслуговування" у складі:

Босовська Мирослава Великсівна – головуючий,
Безугла Людмила Сергіївна,
Горіна Ганна Олександрівна,
Дишкантюк Оксана Володимирівна,
Матвійчук Людмила Юріївна,
Ольшанська Олександра Володимирівна,
Опанашук Юрій Якович,
Пасєка Станіслава Раймондівна,
Чепурда Лариса Михайлівна,
Яворська Вікторія Володимирівна,

за участі запрошених осіб:

Григор`єва Людмила Володимирівна – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківська державна академія культури
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	58593
Назва ОП	Туризмознавство
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм і рекреація
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП полягає у формуванні загальних та фахових компетентностей для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів, що корелюється із місією та стратегією розвитку ХДАК на 2020-2025 рр.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До удосконалення та оновлення ОП залучено широке коло зацікавлених сторін, зокрема здобувачі, роботодавці, представники Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради, Харківського організаційно-методичного центру туризму, Харківської обласної станції юних туристів та інші. В оприлюдненій, на сайті ЗВО рецензії на ОП, директора ТОВ "Ресторан Нікас", Н. Подпоріної, зазначено що позитивним аспектом є значний обсяг практичної підготовки. Проте, обсяг практичної підготовки в ОП 2023 р. не відповідає Стандарту ВО спеціальності 242 Туризм для другого (магістерського) рівня вищої освіти (який затверджений і введений в дію наказом МОН України від 21.02.2022 р. № 209).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Галузевий та регіональний контекст враховано при проектуванні та реалізації цілей ОП і програмних результатів навчання, зокрема підтверджено, що ХДАК бере участь у Платформі розвитку туризму (науково-методичне об'єднання ЗВО Харкова), де обговорюються питання розвитку сфери туризму та підготовки фахівців, результати зазначеного реалізуються в даній ОП. Під час проектування, перегляду й оновлення ОП були вивчені практики іноземних ОП підготовки фахівців в галузі туризму, зокрема університетів Glion (Іспанія) і Les Roches (Швейцарія), Інституту готельного бізнесу в Празі, Університету туризму і рекреації в Варшаві, Університету ВСБ (Польща), Вищої школи туризму та екології (Суха Бескідська, Польща).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Загалом ОП забезпечує набуття здобувачами ВО загальних та спеціальних компетентностей, досягнення програмних результатів навчання відповідно до Стандарту ВО. Проте, в ОП 2023 р. не досягнуто мінімального обсягу практики – не менше 10% від загального обсягу кредитів ОП. Зокрема передбачено 2 практики – виробнича (3 кредити), педагогічна (3 кредити), відповідно, загальний обсяг яких складає 6 кредитів або 6,7%, а не мінімум 10%. ЗВО у відповідь на звіт ЕГ про результати акредитаційної експертизи надав роз'яснення щодо цього, зокрема зазначено, що скореговано проєкт ОП 2024-2025 н.р., де усунуто зазначені невідповідності та переглянуто ОК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, термін навчання за денною та заочною формою навчання - 1,4 роки (3 семестри). Структурно-логічна схема ОП 2023 р недостатньо не висвітлює взаємозв'язок між окремими компонентами ОП, а містить виключно перелік ОК в табличній формі. В ОП та НП 2023-2024 н.р., не чітко представлено інформацію щодо розподілу кредитів ЄКТС за семестрами, передбачених на виконання ОК «Кваліфікаційна робота». ЗВО надав відповідь на зауваження щодо розподілу кредитів ЄКТС за ОП, зокрема на виконання кваліфікаційної роботи відводиться 2 тижні в 1 семестрі (3 кредити), 2 тижні в 2 семестрі (3 кредити), 4 тижні в 3 семестрі (4 кредити). В ОП та НП 2023-2024 н.р., було передбачено два обов'язкових ОК практичної підготовки, виробнича та педагогічна практики по 3 кредити кожна, що становить 6 кредитів або 6,7%, а не мінімум 10%, як визначено Стандартом ВО. ЗВО у відповідь на звіт ЕГ про результати акредитаційної експертизи надав роз'яснення щодо усунення зазначених невідповідностей, зокрема вилучено ОК Педагогічна практика та натомість введено ОК «Управлінська практика» та «Проектна практика» з розподілом кредитів в обсязі по 3 кредити. В оновленому проєкті ОП передбачено 3 види практики по 3 кредити кожна, що становить 9 кредитів або 10 % від загального обсягу ОП.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Структурно-логічна схема ОП 2023-2024 н.р., представлена у вигляді таблиці з посеместровим переліком ОК, без показаних взаємозв'язків ОК. В оновленому проєкті ОП 2024 року взаємозв'язки між ОК представлено у схематичному вигляді з оновленим переліком ОК. Погоджуємось з думкою ЕГ, що не логічним є виконання ОК "Міждисциплінарна курсова робота (Екскурсіологія, Туризмологія)" у другому семестрі, при цьому що ОК "Туризмологія" вивчається у 3 семестрі. Не логічним є включення в неміждисциплінарну ОП ОК, які Стандартом передбачені в освітньо-науковій програмі, а саме: Педагогіка та психологія вищої школи, Методика викладання туризмознавчих дисциплін, Педагогічна практика. Для цих ОК в ОП не передбачені програмні результати навчання зі Стандарту для освітньо-наукової програми, не передбачені вони і проєктною групою. У заявлених в ОП цілях не згадується набуття педагогічної майстерності, тобто ці ОК не відповідають цілям ОП. ЗВО у відповідь на зазначені зауваження надав роз'яснення щодо їх усунення. В оновленому проєкті ОП зазначені ОК вилучені.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП частково не відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Погоджуємось з думкою ЕГ, що ОП «Туризмознавство» 2023-2024 н.р., містить у собі компоненти, які не відповідають предметній області навчання для спеціальності 242 "Туризм і рекреація", зокрема ОК: Педагогіка та психологія вищої школи (3 кредити ЄКТС), Методика викладання туризмознавчих дисциплін (5 кредити ЄКТС), Педагогічна практика (3 кредити ЄКТС). Інші ОК відповідають теоретичному змісту предметної області, але економіко-математичні методи навчання на ОП не використовувались.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Загалом здобувачі ОП мають можливість реалізувати своє право на формування індивідуальної освітньої траєкторії, яке регулюється Положенням про порядок та умови обрання студентами ХДАК вибіркових ОК.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Обсяг практики на ОП "Туризмознавство" 2023-2024 н.р., не відповідає вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 242 Туризм для другого (магістерського) рівня вищої освіти (який затверджений і введений в дію наказом МОН України від 21.02.2022 р. № 209). Педагогічна практика обсягом 3 кредити ЄКТС, яка була передбачена ОП 2023-2024 н.р., не відповідає предметній області ОП. Загальний обсяг практики (6 кредитів ЄКТС, 6,7%) становить менше 10 % від загального. ЗВО у відповідь дане зауваження надав роз'яснення щодо усунення зазначеної невідповідності в оновленому проєкті ОП 2024 р., зокрема вилучено ОК Педагогічна практика та натомість введено ОК «Управлінська практика» та «Проектна практика» з розподілом в обсязі по 3 кредити. Таким чином, в оновленому

проєкті ОП передбачено 3 види практики по 3 кредити кожна, що становить 9 кредитів або 10 % від загального обсягу ОП.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Загалом ОП "Туризмознавство" передбачає достатній рівень забезпечення соціальних навичок під час навчання.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП "Туризмознавство" та окремих її освітніх компонентів загалом відповідає фактичному навантаженню здобувачів освіти, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів ВО за дуальною формою навчання на ОП "Туризмознавство" не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Порядок правил прийому на навчання другого (магістерського) рівня ВО за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування», за ОП «Туризмознавство» є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості ОП, що врегульовано документом «Програма фахового іспиту зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня. Вступники до магістратури склали фахове вступне випробування, яке відповідає обраній ними спеціальності 242 «Туризм і рекреація», вступний іспит у вигляді тесту загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тесту з іноземної мови.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Затверджені правила оцінки результатів навчання за академічною мобільністю, отриманих в інших закладах освіти є чіткими та зрозумілими та включають: Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК; Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК. У ході реалізації ОП «Туризмознавство» прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, не було

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті унормовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти та\або інформальної освіти у ХДАК» освіти, а також процедури зарахування. Прикладів визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті на ОП «Туризмознавство», не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми і методи викладання, які застосовуються на ОП «Туризмознавство» сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН, а також побудовані з урахуванням студентоцентрованого підходу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зміст ОК, форми підсумкового контролю, критерії оцінювання висвітлено в силабусах та на дистанційних курсах, які розміщені на сайті ЗВО, в електронних кабінетах дисциплін на платформі Google Workspaceta та на сторінці кафедри.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Наукові дослідження здобувачів ВО передбачені в завданнях з ОК Методологія наукового дослідження, Екскурсологія, Туризмологія. Також, сприяє поєднанню навчання і досліджень виконання кваліфікаційної роботи магістра, проте в ній не передбачений третій проєктний розділ, що не відповідає особливостям ОП щодо практичної спрямованості з розробки та реалізації проєктів. В ХДАК діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, на кафедрі діє студентський науковий гурток "New Ways of Tourism". Здобувачі працюють над дослідженнями в екскурсійній діяльності, інклюзивному туризмі, беручи участь у розробці аудіо-гідів та екскурсійних програм (відомості самооцінювання, звіт ЕГ, матеріали справи).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП регулярно оновлюють зміст освіти з урахуванням власних наукових досягнень та сучасних практик в сфері туризму у рекреації.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО сформовано всі передумови щодо запровадження принципів інтернаціоналізації під час навчання, викладання та проведення наукових досліджень. Проте, прикладів міжнародної академічної мобільності здобувачів на ОП за останні роки зафіксовано не було.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю визначені основними нормативними документами: Положенням про організацію освітнього процесу; Положенням про систему ВЗЯОД, Положення про атестацію здобувачів; Порядком організації освітнього процесу за допомогою дистанційних технологій; Положенням про порядок ліквідації академічної заборгованості; Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання; Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти. Зазначені положення оприлюднені та знаходяться у відкритому доступі.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Форми атестації здобувачів ОП «Туризмознавство» відповідає Стандарту ВО. Проте, в силабусі «Кваліфікаційна робота» відсутні рекомендовані теми дипломних робіт (проектів).

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На ОП «Туризмознавство» визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу. Додатково ЗВО ввів складання атестаційного екзамену за фахом, який проводиться в дистанційній формі з використанням системи електронного модульного середовища освітнього процесу ХДАК.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ЗВО нормативно урегульовано політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності документами: Кодексом академічної доброчесності; Положенням про систему запобігання і виявлення фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури; Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК. Фактів порушення академічної доброчесності на даній ОП не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом академічна та професійна кваліфікація НПП, відповідає обов'язковим ОК які вони забезпечують. Проте, кількість НПП випускової кафедри за ОП «Туризмознавство», в якій задекларовано унікальність «підготовка фахівців з туризму з поглибленим вивченням управлінської складової» є незначною. З 17 НПП випускової кафедри лише гарант має науковий ступінь в сфері економічних наук та 2 НПП – державного управління; з 7 НПП, що забезпечують обов'язкові ОК – 1 кандидат економічних наук та 1 – кандидат державного управління (відомості самооцінювання, табл. 2, звіт ЕГ, профілі на сайті ЗВО). Прослідковується відсутність публікацій НПП у журналах, що індексуються у Scopus та WoS, за ОК, які НПП забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури конкурсного добору викладачів регламентовано внутрішніми положеннями, оприлюднені на сайті. Проведення конкурсного добору на ОП є прозорим та об'єктивним, дозволяє забезпечити професійний склад НПП за ОП та враховує професіоналізм викладачів.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці періодично залучаються до організації та реалізації освітнього процесу. Підтверджено їх запрошення до обговорення ОП та ряду освітньо-наукових заходів ЗВО. Крім того, Холодок В., директор Харківського організаційно-методичного центру туризму за даною ОП забезпечує ОК Управління туризмом.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Зокрема підтверджено проведення гостьових лекцій від представників Історико-краєзнавчого музею «Сколівщина»; викладачів Уманського університету садівництва та Національного лісотехнічного університету; менеджерів туркомпанії «Тур» про рафтинг в Карпатах.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. НПП приймають участь у програмах міжнародного стажування та удосконалюють практичні знання через вивчення сучасного інструментарію, зокрема через ТОВ «Академія цифрового розвитку» «Google Digital Tools for Education / Цифрові інструменти Google для освіти».

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ЗВО створена система стимулювання розвитку викладацької майстерності, матеріального і нематеріального заохочення відповідно до Колективного договору. НПП підтвердили свою задоволеність наявною системою матеріальної та моральної мотивації, зокрема наявним механізмом рейтингування, що є одним із чинників стимулювання розвитку викладацької майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

При огляді МТБ ЕГ не змогла оглянути її у зв'язку з тим, що основні її фонди демонтовані та знаходяться на збереженні в укритах. Також не було продемонстровано наявне програмне забезпечення через безпекові заходи. За матеріалами ЗС ОП «Туризмознавство», ЗВО має спеціалізовані аудиторії та лабораторії з необхідними засобами навчання, бібліотеку та бібліотечні ресурси (обсяг фондів Наукової бібліотеки ХДАК складає 283,851 тис. прим). ЗВО використовує платформу Google Workspace для забезпечення взаємодії суб'єктів освітнього процесу під час організації занять за допомогою дистанційних технологій навчання, інформаційної й методичної підтримки здобувачів освіти. Загалом МТЗ забезпечення є достатнім для досягнення визначених в ОП «Туризмознавство» цілей та програмних результатів навчання.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

ЗВО забезпечує безперешкодний доступ до відповідної інфраструктури, інформаційних, комунікаційних, бібліотечних, електронних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП «Туризмознавство».

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

В ЗВО запроваджено дистанційну форму навчання. Освітнє середовище є відносно безпечним (в умовах воєнного стану) для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси (відомості самооцінювання, звіт ЕГ, матеріали справи).

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО активно підтримує всебічний розвиток здобувачів ВО, надаючи їм комплексну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В ХДАК створено достатні умови для отримання повноцінних освітніх послуг для осіб з особливими освітніми потребами. На сайті представлено «Довідник для осіб з особливими потребами», де через QR код можна отримати розклад, доступ до скриньки довіри, інформацію про вступну кампанію, а також доступ до нормативних документів ЗВО. На ОП «Туризмознавство» особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура врегулювання конфліктів в ЗВО за ОП регламентована Положенням про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі; Положенням про запобігання булінгу. На ОП "Туризмознавство" конфліктних ситуацій, випадків корупції, сексуальних домагань, дискримінації зафіксовано не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

На сайті ХДАК відсутній розділ для обговорення проєктів ОП, немає можливості залишити відгук про проєкт ОП. У наданих на запит ЕГ витягів з протоколів засідання кафедри зафіксовано результати обговорення змін до ОП, які було впроваджено у 2023 році. До ОП "Туризмознавство" 2023-2024 н.р., відсутній оприлюднений її проєкт. За матеріалами звіту ЕГ, під час проведення експертизи двічі озвучувались різні варіанти зміни щодо кількості практик та їх обсягу, тобто остаточний варіант проєкту ОП ще у процесі підготовки.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За матеріалами експертизи ЕГ зазначено, що в ході спілкування з студентським самоврядуванням, отримано інформацію про незалученість студентської ради до обговорення проєктів ОП та результатів моніторингу ОП. Голова студентської ради повідомив, що рада не проводить опитування з цих питань серед здобувачів.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці періодично залучаються до обговорення напрямів підвищення якості освітнього процесу на ОП, зокрема представники: Історико-краєзнавчого музею "Сколівщина", Харківського організаційно-методичного центру туризму, Національного історико-культурного заповідника "Гетьманська столиця", туристичної компанії "Златогорія-тур", Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випускники ОП мають можливість спілкуватися з випусковою кафедрою та надавати свої пропозиції та зауваження. Створена група випускників в Telegram, де проводиться активне спілкування з метою з'ясування кар'єрних досягнень та працевлаштування випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості вищої освіти в ХДАК не виявила недоліки, що пов'язані з реалізацією ОП, зокрема необхідність приведення ОП у відповідність Стандарту ВО в частині мінімально допустимого обсягу практики та відмінності між освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою. Система забезпечення якості вищої освіти в ХДАК знаходиться на етапі формування та розвитку.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Не представлена в звіті СО інформація про врахування зауважень та пропозицій сформульованих під час попередньої акредитації. Проте, на запит ЕГ був наданий висновок з попередньої акредитаційної експертизи 2018 р., зокрема розширено мережу баз виробничих практики та НПП пройдено стажування у закордонних та вітчизняних навчальних закладах і туристичних підприємствах.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Система забезпечення якості ЗВО не зреагувала на вчасне виправлення недоліків ОП. Виявлено недосконалість процесу взаємодії підрозділів відповідальних за забезпечення якості, у зв'язку з затвердженням ОП "Туризмознавство" 2023-2024 н.р., з порушенням вимог Стандарту ВО. Зокрема виявлено, що ЗВО покладає основну

відповідальність за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти на розробників ОП та відділ забезпечення якості, в той час як інші структурні підрозділи декларативно здійснюють процес розвитку ОП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ХДАК правила і процедури здійснення освітнього процесу для усіх учасників є чіткими, доступними і зрозумілими.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

ЗВО своєчасно оприлюднив на сайті ХДАК проєкт ОП «Туризмознавство» 2024-2025 н.р. Проте, в період проведення акредитаційної експертизи в даний Проєкт ОП кафедрою музейно-туристичної діяльності внесено зміни (протокол № 13 від 24 квітня 2024 р.), які погоджені радою факультету культурології та соціальних комунікацій (протокол № 10 від 24 квітня 2024 р.).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Робочі програмами ОП «Туризмознавство» відсутні у вільному доступі. Обсяг інформації, що оприлюднено є достатнім для потенційних вступників на освітню програму.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендовано до 2024-2025 н.р. узгодити мету ОП, цілі навчання, орієнтацію, фокус та унікальність з огляду на економічну та управлінську спрямованість ОП. 2. Рекомендуємо гаранту ОП залучити здобувачів ВО під час наступного перегляду ОП. 3. Рекомендовано привести у відповідність до Стандарту ВО обсяги практичної підготовки здобувачів. 4. Рекомендовано розглянути можливості доопрацювання унікальності ОП в контексті наявного потенціалу кафедри музейно-туристичної діяльності.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Робочій групі та гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. усунути порушення логічної послідовності вивчення ОК. 2. Робочій групі та гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. удосконалити методологію побудови структурно-логічної схеми ОП з метою візуалізації взаємозв'язку між окремими освітніми компонентами ОП. 3. Керівництву та гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. забезпечити виконання вимог Стандарту ВО щодо обсягу практичної підготовки - не менше 10% від загальної кількості кредитів ЄКТС ОП. 4. Керівництву та гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. визначитись з фокусом та особливостями ОП та забезпечити повною мірою відповідність ОК, СК та ПРН Стандарту ВО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. здійснити інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання з неформальної освіти. 2. Рекомендуємо гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. забезпечити проведення заходів щодо заохочення здобувачів ВО до участі в програмах академічної мобільності, міжнародних стажувань, отримання подвійних дипломів у світових ЗВО.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендовано з 2024-2025 н.р. розміщувати РП та силабуси ОК на сайті для ознайомлення з ними здобувачів ОП. 2. Рекомендуємо гаранту ОП з 2024-2025 н.р. вжити заходів щодо популяризації академічної мобільності серед здобувачів ВО, участі в програмах стажувань за кордоном.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо гаранту ОП з 2024-2025 н.р. для забезпечення мети та досягнення методів реалізації ОП, впровадити окремі ОК, які висвітлюють питання проєктного менеджменту, економічні та управлінські аспекти діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендовано сприяти активізації публікаційної активності у виданнях, що індексуються у Scopus та WOS відповідно до ОК, що їх забезпечують НППІ. 2. Рекомендуємо гаранту ОП до початку 2024-2025 н.р. оприлюднити на сайті кафедри докладну інформацію про НППІ, зокрема, покликання на наукові профілі більшості НППІ в ORCID, SCOPUS, GoogleScholar.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендовано покращити інформування студентів щодо можливостей користування електронними ресурсами, що пропонує бібліотека.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Адміністрації ЗВО до початку 2024-2025 н.р. вжити заходів щодо забезпечення функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в частині якісного і своєчасного моніторингу ОП, зокрема, в частині відповідності Стандарту ВО. 2. Рекомендовано структурним підрозділам ЗВО, відповідальним за здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти, здійснювати своєчасне реагування на виявлені недоліки, зауваження та рекомендації з удосконалення ОП. 3. Рекомендовано під час перегляду ОП в існуючій процедурі внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, на всіх етапах проводити аналіз проєкту ОП щодо відповідності Стандарту ВО. 4. Рекомендовано через органи студентського самоврядування залучати до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, здобувачів ВО.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. задля підвищення рівня публічності і прозорості освітнього процесу розміщувати робочі програми ОК на сайті ЗВО. 2. Рекомендовано запровадити практику оприлюднення пропозицій та зауважень до ОП, наданих стейкхолдерами та іншими зацікавленими сторонами на сайті ЗВО впродовж 2023-2024 н.р. ЕГ рекомендує: до 01.09.2024 року оприлюднити робочі програми за обов'язковими ОК ОП на офіційному сайті ХДАК у вільному доступі.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

БОСОВСЬКА МИРОСЛАВА ВЕЛІКСІВНА